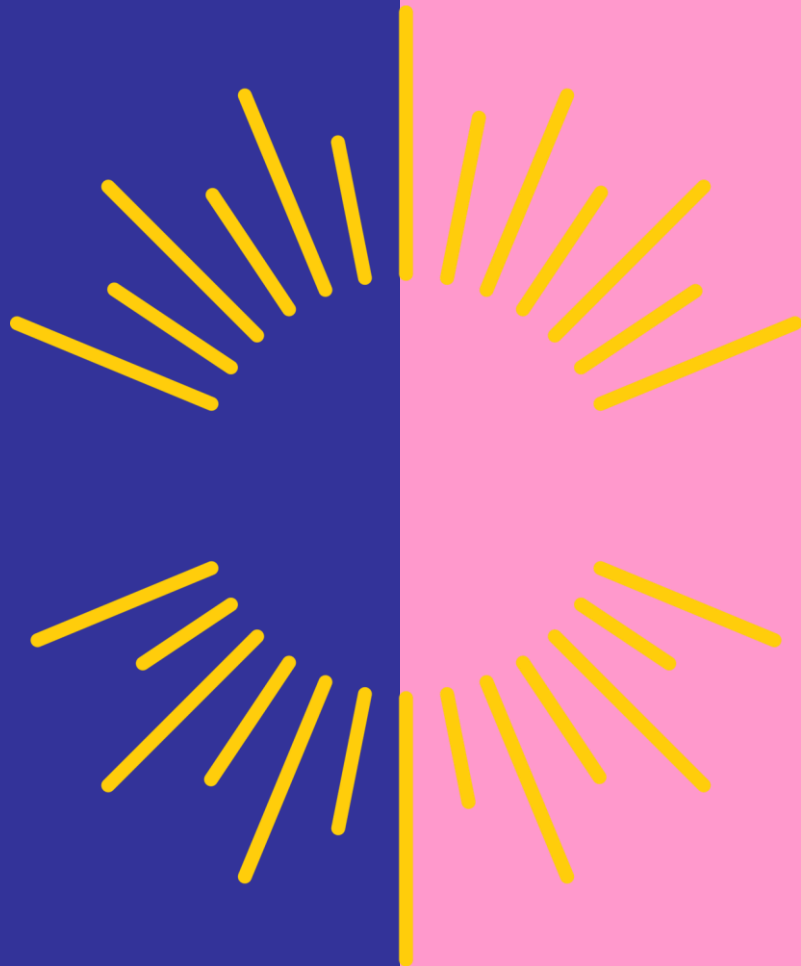

Lapin hyvinvointialue Ikääntyneiden palvelut

Rita Oinas, 31.10.2023
Vastuuyksikköjohtaja
Lounainen palvelualue

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lappi buresveadjuiguovlu
Lappi pyereestvaijeemkušvl
Lappi pue rrvääjjamvu vdd

Missio

Turvallinen kumppani koko elämän.

Visio

**Lapissa elämme hyvää ja turvallista elämää.
Meillä ihmiset ja palvelut kohtaavat
oikeissa paikoissa oikeaan aikaan.**

Arvot

Yhdenvertainen

Vastuullinen

Luotettava

Inhimillinen

Strategiset painopisteet

Asiakaskokemus

Vastaamme lappilaisten odotuksiin ja kannustamme sekä tuemme oman hyvinvoinnin edistämiseen.

Henkilöstökokemus

Olemme oman työomme arvostettuja kehittäjiä. Arvostava johtaminen, työrauha ja vaativuutta vastaava palkka ja vaikutusmahdollisuudet omaan työhön lisäävät työn vetovoimaa.

Vaikuttavuus

Edistämme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta sekä kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja. Panostamme toiminnassamme vaikuttavuuteen, laatuun, kustannustehokkuuteen ja kumppanuuteen.

Talouden tasapaino

Hallitsemme kustannuskehitystä vaikuttavalla ja oikea-aikaisella toiminnalla ja työskentelemme resurssitehokkaasti.

Hyvä johtaminen

Takaamme arjessa onnistumisen hyvällä johtamisella.

Vaikuttavuus

- ❖ Johtamisen ja yhteistyö-rakenteiden vastuiden määrittely asiakas- ja palveluprosesseissa
- ❖ Toiminnan jatkuva parantaminen ja palvelujen kehittäminen
- ❖ Strateginen kumppanuus
- ❖ Vastuullisuus ja kestävä kehitys

✓ Johtamisen ja yhteistyön rakenteet keskeisissä asiakas- ja palveluprosesseissa on luotu ja ne ovat selkeät ja vastuutetut. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden johtamisen ja kumppanuuden rakenteet on luotu ja vastuutetut.

✓ Johdamme tietoon perustuen ja käytämme monipuolista tutkimustietoa kehittääksemme toimintaa ja palveluja.

✓ Palvelujärjestelmään sekä perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluihin liittyvä tutkimus- ja kehittämistoiminta vahvistuu.

✓ Tunnistamme strategiset kumppanuudet ja käymme vuoropuhelua eri toimijoiden kanssa, toimien vahvana kumppanuuden veturina alueellamme.

✓ Tunnistamme mahdollisuudet sosiaalisesti ja ekologisesti kestäviin ratkaisuihin ja toimiin.

✓ Tavoitteenamme on hiilineutraalimpaan toimintaan vaiheittain siirtyminen sekä negatiivisten terveys- ja hyvinvointivaikutusten vähentäminen.

Linjauksia strategian toteuttamishjelmien valmisteluun

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden suunnitelma

- o painotus ennaltaehkäisevään ja varhaisen puuttumisen työhön
- o ennakoiva ote ja ennaltaehkäisevä työ sekä toimenpiteet kaikissa painopisteissä ja linjauksissa
- o yhdenmukaiset ennaltaehkäisevän ja varhaisen puuttumisen työn toimintamallit hyvinvointialueella
- o digitalisaation hyödyntäminen myös ennaltaehkäisevässä työssä
- o ennaltaehkäisevän työn kohdentaminen, mm. mielenterveys, päihteet, toimintakyvyn tukeminen, kotona asuminen
- o liikunnan edistäminen
- o hyvin koordinoitu ja johdettu sidosryhmäyhteistyö
- o hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen liittyvä tietoon perustuva johtaminen, alueellisten erojen tunnistaminen
- o saamenkieliset ja kulttuurinmukaiset ennaltaehkäisevät palvelut
- o toimivat hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteet: hyvinvointialueen sisäiset rakenteet, sidosryhmäyhteistyön rakenteet
- o toimintamallien kehittäminen ja jalkauttaminen sidosryhmäyhteistyössä verkostojohtamisen kautta
- o kuntien hyvien käytäntöjen huomioiminen
- o linjaus keskeisistä yhteistyökumppaneista
- o kuntien ja hyvinvointialueen roolien täsmentäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä ja joustava ja toimiva yhteistyö

Lapin hyvinvointialue strategia

Kärkitoimenpiteitä 2023

- *Kärkitoimenpiteet on valittu niistä asioista, joihin yhteiseen tilannekuvaan perustuen haluamme keskeisesti vaikuttaa heti hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa.* -

Tuetaan ikäihmisten
aktiivisuutta ja toimintakykyä

**Ennaltaehkäisyllä
Monimuotoisella
kuntoutuksella**

Väestöennusteet suunnittelun lähtökohtana

Väestöennuste ikäryhmittäin Lapin HVA

● 0 - 14 ● 15 - 24 ● 25 - 44 ● 45 - 64 ● 65 - 74 ● -75

Nykytilan arviointia

Thl on arvioinut palvelujen yhdenvertaista saatavuutta

- Perustason palveluissa suuria haasteita ja alueellisia eroja
- Ikääntyneiden ympärivuorokautinen hoito ja kotihoidon peittävyys vähentyivät
  - *Elämänlaatunsa hyväksi* tuntevien 65 vuotta täyttäneiden osuus pieneni (Terve Suomi -kysely)
  - *Itsensä yksinäiseksi* tuntevien osuus 75 vuotta täyttäneistä pieneni, mutta oli edelleen yli maan keskiarvon.
  - *Päivystyskäynnit* perusterveydenhuollossa lisääntyivät
  - Kotihoidon alkaneet *sairaalahoitojaksot* pysyneet samalla tasolla, mutta entistä harvempi palasi kotiin yli 2 kk sairaalahoitajakson jälkeen
  - *Säännöllisen kotihoidon piirissä* vuonna 2022 noin 17 % 75 vuotta täyttäneistä (maan ka. korkeampi)
  - maan eniten 75 ja 85 vuotta täyttäneitä *omaishoidettavia*
  - 75 vuotta täyttäneitä oli entistä vähemmän *ympärivuorokautisessa palveluasumisessa*

Hyvinvointialueen strategiassa hyödynnettäviä vaikuttavuusmittareita

Kansallisen vähimmäistietomäärittelyn mukaiset

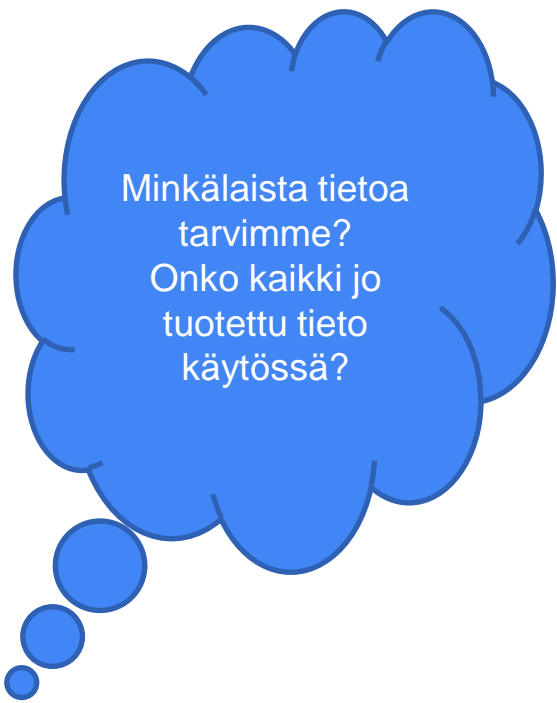
Hytetu-mittarit

KUVA-mittarit

Kansalliset tarvevakioidut menot ja
tarveindikaattorit

Rai-arviointitiedot: ennakointiin liittyen: toimintakyvyn kehittyminen, voimavarojen ja kuntoutumispotentiaalin tunnistaminen, teknologia-avusteisista palveluista hyötyvät/kyvykkäät, kotona asumisen riskien ja riskiasiakkaiden tunnistaminen

Tekoäly-kokeilu (Ikäystävällinen Lappi- hanke): asiakaskirjausten hyödyntäminen ennakoinnissa, riskien tunnistaminen ja toimenpiteet

Minkälaista tietoa
tarvimme?
Onko kaikki jo
tuotettu tieto
käytössä?

Paljon on yhdessä ehditty – Ikäystävällinen Lappi ja Tulevaisuuden sote-keskus kutsuvat kuulolle hankkeiden tuloksista kertoviin webinaareihin

Paljon on yhdessä ehditty. Tervetuloa mukaan Tulevaisuuden sote-keskus- ja Ikäystävällinen Lappi -hankkeiden webinaareihin loka-marraskuussa!

Lapset, nuoret ja perheet 23.10. klo 14–15 Perhekeskustoiminta siltaja rakentamassa Ritva Heilin, perhekeskuskoordinaattori; Heidi Juuso, perhekeskuskoordinaattori; Ulla Kaiko, perhekeskuskoordinaattori; Sanna Lampela, perhekeskuskoordinaattori; Mikko Nähti	Saamenkieliset ja -kulttuurinmukaiset palvelut 21.11. klo 10–11 Kielen ja kulttuurin huomiointi Ohjautuminen saamenkielisiin palveluihin Mikka Ketchaara, Riitta Lehtola-Kosonen, Kati Mikkola, Nilla Rahko	Ikäihmisten palvelut 21.11. klo 14–15 Ikäystävällinen Lappi: Kotona asumisen tuen toimintamalli, osa 1 Saija Reijo	Sosiaali- ja terveyskeskus 31.10. klo 14–15 Rakenteellisen sosiaalityön kehittäminen ja tiedolla johtaminen Anni Partanen; Kaisa-Maria Ranta-Järvi, vastuuyksikköjohtaja, Lapin hyvinvointialue
13.11. klo 14–15 Perhekeskustoiminta ja menetelmät kehittämistyötä viiloittamassa Kati Mikkola, Mikko Nähti, Mervi Pirkola, perhekeskuskoordinaattori	Mielenterveys ja riippuvuus 23.11. klo 10–11 Mielenterveyden tukeminen psykososiaalisiin menetelmiin perustavalla Maria Ikäheimo, sairaanhoitaja, lastenpsykiatria; Minna Inkariinen, sairaanhoitaja, nuorisopsykiatria; Moina Laine, sairaanhoitaja, nuorisopsykiatria; Elina Valkonen	22.11. klo 9–10 Ikäystävällinen Lappi: Kotona asumisen tuen toimintamalli, osa 2 Vesa Karjalainen	13.11. klo 13–14 Tunnista lapsen tuen tarve ja toimi! Suun terveyden- ja sosiaalihuollon yhteistyö Niko Havela, Maija Hiltula, Sanni Peteri
20.11. klo 10.30–11 Maksuttoman ehkäisyn kokolla Lapin hyvinvointialueella Mervi Pirkola		28.11. klo 14.20–15 Ikäneuvolan toimintamallin pilotointi Lapissa Ringa Härkönen, Mervi Pirkola	16.11. klo 14–14.30 Kohti vaikuttavaa terveydenhuollon kirjaamista Hanne Lindström, Anniina Rahkola
		29.11. klo 9–9.30 RAI-arviointijärjestelmän käyttöönotto Lapin hyvinvointialueella Ringa Härkönen	17.11. klo 9–10 Vaikeuttavaa aikuissosiaalityötä kehittämässä Helena Kangasniemi; Anni Partanen; Pertsa, osakaspuheenvuoro
		29.11. klo 9.30–10 Kuntoutumista tukeva arviointijakso Lapin hyvinvointialueella Jenny Järvinen	24.11. klo 9–10 Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyömalli ja kokemukset jalkautumisesta Hei Ansaia, sosiaalityöntekijä; Maarit Hänninen, terveydenhoitaja; Anni Partanen; Mari Valtonen

Linkki:

<https://ekollega.fi/fi/tulevaisuuden-sote-keskus/ikaihmissen-palvelut>

21.11. klo 14–15
Ikäystävällinen Lappi:
Kotona asumisen tuen
toimintamalli, osa 1
Saija Reijo

22.11. klo 9–10
Ikäystävällinen Lappi: Kotona
asumisen tuen toimintamalli, osa 2
Vesa Karjalainen

28.11. klo 14.20–15
Ikäneuvolan
toimintamallin
pilotointi Lapissa
*Ringa Härkönen, Mervi
Pirkola*

Kiitos!

Rita Oinas

vastuuyksikköjohtaja

rita.oinas@lapha.fi

040 548 2039

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin biorevääntöryhmä
Lapin pyöreästä vaihteesta
Lapin puu- ja metsäaluetta

Kuva: Lapin materiaalipankki | Aurora Powertrains